

ECDC-VEJLEDNING

Behandling af personer, der kommer i berøring med MDR-TB- og XDR-TB-patienter

Sammendrag

Udfordringen

Multiresistent tuberkulose (MDR-TB) og ekstremt resistent tuberkulose (XDR-TB) udgør en alvorlig trussel mod folkesundheden og en stor udfordring for indsatsen for at forebygge og bekæmpe tuberkulose i Den Europæiske Union og Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EU/EØS). Når antallet af personer, der rammes af MDR-TB eller XDR-TB stiger, gør det antal personer, der kommer i berøring med også – og det er netop disse personer, som skal identificeres og håndteres effektivt. Behandlingen af personer, der kommer i berøring med MDR-TB- og XDR-TB-patienter, er en særligt vanskelig opgave, da der kun foreligger meget begrænset dokumentation, der kan bruges som bedste praksis.

Sundhedsvejledning

Ved at fremlægge de nyeste videnskabelige resultater og ekspertudtalelser om dette emne giver dette dokument vejledning i spørgsmål vedrørende behandlingen af personer, der kommer i berøring med MDR-TB- og XDR-TB-patienter. Målgruppen er folkesundhedseksperter og politikere i EU- og EØS-landene, som udvikler nationale retningslinjer eller anbefalinger vedrørende behandling af personer, der kommer i berøring med MDR-TB- og XDR-TB-patienter.

To muligheder

Ved tuberkulose, der kan behandles med medicin, har det vist sig, at man ved at give forebyggende behandling til personer med latent tuberkuloseinfektion (LTBI) kan reducere risikoen for, at smittede personer, der er i kontakt med tuberkulosepatienter, udvikler tuberkulose. Dette gælder også for MDR-TB og XDR-TB, men begrænses af den nuværende mangel på lægemidler, der er effektive mod MDR-TB og XDR-TB, og som udviser en acceptabel bivirkningsprofil hos ellers raske personer.

Alternativet til forebyggende behandling er udlevering af oplysninger og opfølgning med omhyggelig klinisk observation af den identificerede person, der menes at have LTBI. Dette sikrer tidlig registrering af symptomer på tuberkulose, så tuberkulosebehandling kan iværksættes så tidligt som muligt, hvis sygdommen udvikles.

Manglende dokumentation

Der foreligger kun begrænset dokumentation for den forebyggende behandling af MDR-TB og XDR-TB. De undersøgelser, der er gennemført af fordele og bivirkninger ved den forebyggende behandling, er ikke endelige. Manglen på dokumentation er en begrænsning, når der vejledes om emnet, og de anbefalinger, der gives, er

generelt baseret på ekspertudtalelser. Da den nuværende dokumentation hverken afviser eller støtter tilbuddet om forebyggende behandling med de lægemidler, der findes på i dag, skal det understreges, at begge de ovennævnte udtalelser om MDR-TB- og XDR-TB-infektion stadig gælder.

Ekspertudtalelser

Ekspertpanelet støtter to forskellige muligheder: forebyggende behandling og/eller omhyggelig klinisk observation. Ekspertpanelet baserer deres udtalelser på et centralt princip om, at en omfattende risikovurdering skal indgå i evalueringen af den person, der er i berøring med en MDR-TB- eller XDR-TB-patient. Den individuelle risikovurdering bør tage højde for følgende forhold: den pågældende persons risiko for at udvikle tuberkulose, mønstret for modtagelighed for tuberkulosemedicin for infektionskilden og personens risiko for at udvikle bivirkninger, hvis forebyggende behandling iværksættes. Hvad angår XDR-TB, findes der kun meget få tilgængelige lægemidler, som ofte er uden dokumenteret virkning, og derfor er omhyggelig klinisk observation sandsynligvis den eneste mulighed.

Konklusion

Behandlingen af personer, der kommer i berøring med MDR-TB- og XDR-TB-patienter, skal baseres på en omfattende individuel risikovurdering, der tager højde for de individuelle risici og fordele, når fordelene og ulemperne ved forebyggende behandling afvejes.

Der er et presserende behov for yderligere forskning inden for navnlig to områder: undersøgelser, der evaluerer fordelene ved forebyggende behandling hos personer, som kommer i berøring med MDR-TB- og XDR-TB-patienter, og cost-benefit-analyser af gennemførelsen af forebyggende behandling i EU- og EØS-landene. Vi anerkender, at der i øjeblikket gennemføres undersøgelser, som tilsyneladende støtter brugen af forebyggende behandling, men disse resultater skal bekræftes i større undersøgelser og i andre miljøer. Endvidere kan yderligere lægemidler til behandling af MDR-TB blive tilgængelige, hvilket vil kræve en ajourføring af denne vejledning.